

SM58

Wat is het probleem?

Jaren geleden vond ik een citaat op het internet dat ik regelmatig toepas:

'Elk probleem heeft een oplossing. Als een probleem geen oplossing heeft, dan is het geen probleem, maar een feit'.

Voor het oplossen van problemen gebruik ik de zeven open vragen van de Probleem Analyse Checklist of PAC.

1. *Wat is het probleem?*
2. *Waardoor wordt het veroorzaakt?*
3. *Wat zijn de gevolgen?*
4. *Wat moet er gebeuren om het probleem op te lossen?*
5. *Wie moet het doen?*
6. *Wanneer moet het klaar zijn?*
7. *Wat moeten we doen om herhaling te voorkomen?*

Het lijken simpele vragen, maar het beantwoorden ervan valt nog vies tegen.

Neem nou het verschijnsel consumentisme, als één van de eigenschappen van de neoliberale, kapitalistische, groei-economische vrije markt. Hans Dagevos schreef een artikel getiteld 'We moeten het goede leven anders invullen' (zie onderstaande link). Anders geformuleerd: we moeten consuminderen met zijn allen. En wel nu meteen. Het artikel is sterk in het beantwoorden van de eerste drie vragen van de PAC. Maar daar blijft het dan ook bij. Want er komen geen antwoorden op de volgende drie vragen: wat, wie, wanneer?!

Dat ligt niet aan Hans. Of aan Kees. Het ligt aan ons allemaal. Want we kennen onze existentiële problemen heel goed: milieuvervuiling, vernietiging van de biodiversiteit en klimaatverandering, als gevolg van overshoot of overconsumptie. We hebben het de afgelopen halve eeuw tot op het bot geanalyseerd in 'miljoenen' boeken, analyses, rapporten, artikelen en conferenties. Maar niets daarvan heeft, gemiddeld genomen en op mondiale schaal, de economische groeimachinerieën gestopt of de uitstoot van broeikasgassen verminderd.

Op het moment dat iemand tegen ons zegt dat we 'het goede leven anders moeten invullen', dat we nú moeten consuminderen, vallen we onmiddellijk terug op onszelf en op onze kleine

sociale groepen van familie, gezin, vrienden, collega's en teamgenoten. Want dáár, in onze eigen kleine kring, moet die verandering plaatsvinden. Bij onszelf. Wij moeten vanaf nú minder verdienen, minder kopen, minder eten en drinken, minder op vakantie, minder genieten en minder stoer doen met al onze nieuwe spullen.

Maar waarom dan? Waarom zouden we dat doen? Wat zit er voor ons in? Welk voordeel levert dat op voor onszelf en voor onze dierbaren?

Toen we tijdens de pandemie wereldwijd in lockdown gingen was dat geen vrije keuze. We werden gedwóngen om te consuminderen. Maar we háátten het. We hebben het vervloekt. We hebben het tandenknarsend en onder eindeloos protest ondergaan. Inmiddels stotten we alweer méér CO2 uit dan voor de pandemie. De wintersportindustrie is terug op het niveau van 2019 en we hebben het recordaantal PIN-transacties alweer gebroken.

Doe dáár maar eens een probleemanalyse op en vertel mij dan of we eigenlijk nog wel een probleem hebben.

<https://www.nemokennislink.nl/publicaties/we-moeten-het-goede-leven-anders-invullen/>

Meer weten?

<https://www.demensalsgrens.nl>

'De mens als grens — Over de onbuigzame barrières van ons bestaan'